

European
Consumer
Centre
Network

ECC NET - juni 2020
i samarbeid med

SAFER STREAMING

Trusler fra illegale strømmetjenester og hva du kan gjøre med det

-
- 03 **Strømming øker i popularitet**
 - 04 **To systemer for VOD-tjenester**
 - 05 **Falsk eller illegal**
-

FALSKE STRØMMENETTSTEDER –

- 06 **Hjelp, jeg gikk i fellen!**
 - 07 **De utnytter dataene dine**
 - 08 **Manipulerer enheten din**
-

ILLEGALE NETTSTEDER –

- 09 **Selger stjålet innhold**
 - 10 **Ingen barnesikringer**
-
- 11 **Fully loaded eller jailbreaket – hva betyr det?**
 - 12 **Opplasting og deling**
 - 13 **Sosiale medier og ulovlig strømming**
 - 14 **Godt å vite**
-

VEDLEGG

- 15 **Hva du bør og ikke bør gjøre**
 - 21 **Ansvarsfraskrivelse og impressum**
-

STRØMMING ØKER I POPULARITET

Strømmetjenester har kommet for å bli for moderne brukere som vil se favorittprogrammet hjemme når det passer dem og på sin foretrukne enhet.

De siste årene har strømmeteknologi forandret forholdet vi har til media ved å tilby TV-tjenester på nettet. Denne forandringen har vært så vellykket at mange

strømmetjenester har mer å rutte med enn den klassiske filmindustrien, og kan produsere eksklusive serier og filmer som når ut til et voksende publikum.¹

60%

av det globale nedlastingsvolumet på Internett er videoer²

42%

flere strømmeabonnement i Europa hvert år³

89%

av millenniumsgenerasjonen strømmer⁴

I dag blir størsteparten av den globale Internett-båndbredden brukt til å strømme. Under koronakrisen våren 2020 økte den i så stor grad at EU-kommisjonen måtte be ledende leverandører om å redusere videokvaliteten for å sikre Internett-hastigheten til viktigere tjenester som nettmøter for hjemmekontor.⁵

TO SYSTEMER FOR VOD-TJENESTER

Video on Demand (VOD) lar deg se hva du vil, når du vil – og med en tilstrekkelig tilkoblet mobilenhet kan du også se hvor du vil uten å måtte laste ned innhold ved å se på datastrømmen. Du kan koble til med en smart-TV, datamaskiner, smarttelefoner, nettbrett og spillkonsoller.

IPTV

"INTERNET PROTOCOL TELEVISION"

Etablerte kringkastingsselskap som leverer signaler via kabel eller satellitt tilbyr nå også Internett-baserte TV-sendinger. De fleste seere som mottar IPTV-innhold via bredbåndstilkoblingen sin har mottakere eller smart-TV-er, og kan velge fra en elektronisk programguide. Idrettsarrangementer, direktesendinger og nyheter danner grunnstammen til de fleste konvensjonelle kringkasterne som nå tilbyr live- og on demand-innhold.

OTT

"OVER THE TOP"-TJENESTER

I tilknytning til strømming betyr dette vanligvis OTT-selskap, både lokale og i Europa, som Netflix, Amazon Prime eller Sky/NOW TV.¹ Slike tjenester kan leveres til alle tilkoblede enheter uavhengig av Internett-leverandøren din eller andre tilknyttede bredbåndnettverk. Kunder lar seg lokke av store innholdsbibliotek bestående av serier og filmer. Nye, originale og eksklusive produksjoner er også veldig populære.

FALSK ELLER ILLEGAL

Ulovlig nedlasting av piratkopiert innhold har sunket siden brukere foretrekker å bruke trygge, enkle og rimelige nettstedet i stedet for å risikere å bruke kilder som kan medføre nedlasting av infiserte filer, kombinert med risikoen for å havne i myndighetenes søkelys.

Legitime strømmenettsteder finansieres via reklame, utlån og abonnemeter. Ulovlige versjoner av disse tjenestene har vokst

i popularitet, og utgjør nå en kontinuerlig trussel som i større grad erstatter eldre systemer for piratkopiering. Svindelnettsteder

som hevder å tilby abonnemeter eller innhold utgjør en ytterligere trussel.

SVINDELNETTSTEDER

Tvinger uerfarne brukere til å registrere seg for falske abonnemeter og utnytter personopplysningene deres.

PIRATNETTSTEDER

Fremstiller seg selv som legitime for å lure brukere til å se på eller kjøpe stjålet innhold (samtidig som brukernes personopplysninger stjeles).

HJELP, JEG GIKK I FELLEN!

Et vanlig triks som brukes av svindlere går ut på å presentere en tilsynelatende legitim forside med bilder eller trailere for spennende innhold som er tilgjengelig i en kort og gratis prøveperiode.

Når du har registrert deg, oppdager du at du ikke får tilgang til det lovede innholdet. Siden du ikke har betalt, tenker du kanskje at ingen skade har skjedd, og sjansen er stor for at du glemmer det hele.

Et par dager senere mottar du en faktura over et beløp på flere hundre euro for et årlig abonnement, med informasjon om at den gratis prøveperioden automatisk endres til et årlig abonnement når den er utløpt.

DE UTNYTTER DATAENE DINE

De fleste svindelnettsteder administrerer **ikke noe innhold**.

Hundrevis av slike nettsteder følger samme mal og opprettes på tvers av Europa – ofte av de samme bakmennene. Etter en stund blir de ofte borte når de har mottatt flere advarsler eller hvis de stenges av myndighetene – noe som gjør det falske domenet mindre lønnsomt. Sidene dukker opp igjen kort tid senere med nye domenenavn, og gjenopptar svindelen.

Utover å selge falske abonnementer, profitterer disse nettstedene også på såkalt phishing (nettfisking): dvs. at de selger personopplysningene som oppgis av brukerne når de registrerer seg.¹

Noen falske nettsteder sender også personlige meldinger på e-post eller tekstmelding etter fullført registrering der de hevder at de krever ytterligere personopplysninger av sikkerhetsgrunner. Alle disse opplysningene samles inn slik at de kan selges videre til andre kriminelle formål.

FALSKE STRØMMENETTSTEDER –

MANIPULERER ENHETEN DIN

Svindlerne tjener også på reklame. Aggressive popup-reklamer kan dukke opp på skjermen din. De viser ofte tvilsomt innhold, er programmert for å være vanskelige å bli kvitt, og leverandøren av annonsene tjener på at du klikker dem bort. Når brukere prøver å fjerne annonsene, de

falske feilmeldingene eller – som mest vanlig – installerer falsk visningsprogramvare eller codec for å kunne se på det annonserte innholdet, har de en 28 ganger større sjanse for å infisere enheten sin med virus og skadelig programvare, deriblant:¹

PUP – potensielt uønsket programvare, som er irriterende og ubrukelig programvare som gjør enheten din tregere

ANNONSEPROGRAMMER – viser deg plutselig og påtrengende reklame

SKADELIG PROGRAMVARE – programvare som gir bort dataene dine eller utnytter din enhets ressurser

SCAREWARE – viser falske feilmeldinger eller falske meldinger

fra myndigheter som anklager deg for å ha gjort noe ulovlig, og ber deg betale en bot eller betale for teknisk hjelp

LØSEPENGEVIRUS – krypterer data på systemet ditt og utpresser deg for å få tilbake tilgang

VIRUS OG TROJANERE – ødelegger enhetens system, stjeler personopplysninger som kontakter eller aktiverer en hemmelig bakdørstilgang til systemet ditt

SELGER STJÅLET INNHOOLD

I motsetning til falske nettsteder, gjør illegale nettsteder det mulig for brukere å se innhold, men dette innholdet er stjålet opphavsrettsbeskyttet innhold som fjerner inntekter fra skapere av kreativt innhold og skattebetalere, samtidig som et tilknyttet miljø av datakriminalitet støttes. Bruk av slike nettsteder skader allmennheten!

Brukere kan også finne kombinasjoner av piratnettsteder og falske nettsteder. Slike nettsteder later som om de har et stort innholdsbibliotek og lurer kunder til å registrere seg for et abonnement ved å vise noe strømmeinnhold gratis. Den komplette katalogen er i slike tilfeller svindel, og innholdet som omfattes av den begrensede prøvetilgangen bidrar til at det tar lengre tid før ofre oppdager svindelen og får stoppet betalingene sine.

Illegale nettsteder forsøker å fremstå som så legitime som mulig **for potensielle kunder. Flere mennesker bruker tjenesten når den ulovlige komponenten ikke er åpenbar.**

Noen ganger er det vanskelig å identifisere et illegalt nettsted, siden legitime nettsteders brukergrensesnitt kopieres. Av de 100 mest populære globale selskapene, hadde 46 minst én merkevarereklame på et nettsted som bryter med opphavsretten.¹ Kriminelle vet at kjente merkers annonser får portalen deres til å fremstå som mer legitim.

ILLEGALE NETTSTEDER –

INGEN BARNESIKRINGER

Kriminelle bryr seg ikke om å beskytte barn mot skadelig innhold. Tenåringer og barn har ikke utviklet sunne grenser, og er spesielt sårbare, samtidig som denne aldersgruppen flittigst bruker enhetene sine.¹ De er impulsive og forstår ikke innholdets legitimitet. Det hjelper heller ikke at

56 % av nettstedene er på engelsk. Illegale nettsteder inneholder ofte pornografisk og annet forstyrrende innhold, eller reklamerer for pengespill- eller gamblingtjenester som ikke er egnet for yngre brukere. Illegale nettsteder tillater mindreårige å registrere seg.

1 av 3

Internett-brukere
er et barn²

1 av 2

av barn og ungdommer mellom
11 og 16 år har blitt utsatt for
vanlige Internett-risikoer³

Foreldre kan besøke betterinternetforkids.eu for å få råd

FULLY LOADED ELLER JAILBREAKET – HVA BETYR DET?

Piratkopiert innhold er ikke begrenset til OTT-teknologi, men berører også IPTV. Dette er ulovlige fastvareenheter som er skadelige av flere grunner. Såkalte **Kodi**-bokser er tillegg til mediespillere som oppgraderer en smart-TV til et omfattende underholdningssenter. **"Fully loaded"**-versjoner av Kodi selges med manipulerte funksjoner for å strøkke ytterligere piratkopierte strømmer fra ulovlige IPTV-kilder.

Farene kommer fra manipulerede elektronisk usikre enheter.¹ De er ofte billige kopier av originalen, for eksempel en Amazon Firestick som importeres fra Asia. Slike forhandlere fjernes ofte fra handelsplattformer på nettet, deriblant eBay, før de bestilte varene leveres.

Hos jailbreakede enheter fjernes begrensningene av et operativsystem slik at de ikke lenger er dekket av garantien. Ved tekniske problemer vil produsenter og forhandlere nekte å reparere eller refundere enhetene. Forsøket på å jailbreake kan låse ut eieren fra operativsystemet slik at enheten ikke lenger kan brukes.

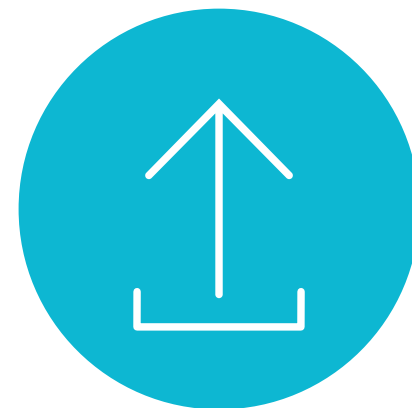
Ulovlig fastvare kan inneholde skadelig programvare og opprette en bakkdør for hacking på hjemmenettverket ditt.

Kunder som kjøper ulovlige enheter, risikerer å tape penger når Europol slår ned på illegale leverandører av disse tjenestene, eller hvis disse tjenestene legges ned som følge av risikoen for straffeforfølgelse. Toll- eller markedsregulerende myndigheter kan konfiskere bestillinger av ulovlig fastvare som er på vei til forbrukeren. Ved politiaksjon kan opplastere få rettslige problemer hvis de identifiseres i databaser på konfiskerte servere.

OPPLASTING OG DELING

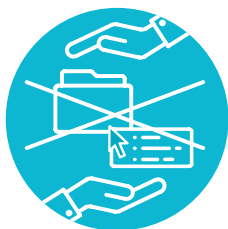
Innhold på deleplattformer er vanligvis beskyttet av opphavsrett. **Distribusjon** uten tillatelse er et brudd på **opphavsretten og bruksvilkårene**. Det er ulovlig å laste opp beskyttet innhold uten tillatelse.

Ripping innebærer å ta opp og lagre strømmer på skjermen i filer. Nettsteder som tilbyr denne muligheten lurer deg med påstander om at det er lovlig, men domstoler har en annen oppfatning.¹ Bruk av verktøy til

nedlasting eller opptak av skjermen eller opplasting av opphavsrettsbeskyttet innhold forbys i bruksvilkårene på lovlige plattformer, og brudd kan medføre at man mister brukerkontoen sin.

Gå til ditt lands opphavsrett²

Mange OTT-brukere deler kontoene sine med venner og familie. Mer enn 66 % av Netflix-brukere deler passord, og derfor har hver konto

i snitt 2,5 brukere.³ Til nå har OTT-tilbydere ikke slått ned på dette av markedsføringsårsaker, men dette kan endre seg i fremtiden.

SOSIALE MEDIER OG ULOVLIG STRØMMING

I tillegg til å kunne markedsføre til 3 milliarder brukere av sosiale medier, utnytter kriminelle også hovedfunksjonene deres – **dele**-funksjonen. Lenker til steder som inneholder ulovlig innhold eller illegal strømming publiseres i større og større grad, og piratkopier av direktesendte sportssendinger er spesielt populære.¹

Nye filmer i full lengde, serier eller sportssendinger er ikke lovlig tilgjengelig på disse uoffisielle kanalene. Innholdseiere iverksetter tiltak mot illegal strømming på sosiale medier og på plattformer for deling av videoer. Dette kan medføre at brukerkontoer slettes hvis strømmen ble delt uten samtykke. Dette gjelder også hvis det bare er snakk om innhold til personlig bruk.

Internett gjør det mulig å dele mer data og innhold enn aldri før, og det er flott – men alle har rett til å selv bestemme hvis, når og hvordan de vil dele sitt eget innhold. Vær oppmerksom på at dette ikke vil endre seg med det nye direktivet om opphavsrett som du kanskje allerede har hørt om.²

GODT Å VITE

Mange lovlige alternativer er tilgjengelige, og ulovlig nedlasting har sunket ettersom de lovlige tilbudene blir bedre og enklere tilgjengelige for hver dag som går. I tillegg til de tradisjonelle OTT-tilbyderne, kan du også se disse lenkene til plattformer som overholder opphavsretten:

generelt:

agorateka.eu

sport:

sroc.info

musikk:

pro-music.org

Strømmeapper **lar deg fortsette å se et startet strømmeprogram på en annen enhet. Dette er praktisk når du er på reise og vil se en film i flere økter.**

Siden portabilitetsforordningen¹ gjelder alle EUs medlemsstater, har du tilgang til alle strømmeabonnementene dine uavhengig av hvor i EU du befinner deg. Du må ikke lenger betale ekstra kostnader for strømmetjenestene dine, og strømmetjenester blokkeres ikke lenger så lenge du befinner deg i EU.

VEDLEGG

HVA DU BØR OG IKKE BØR GJØRE

UTVIS SKJØNN FØR DU REGISTRERER DEG!

Ikke besøk nettsteder som har et dårlig rykte!

Hvis du søker etter strømmenettsteder og finner noe som virker interessant, må du ikke registrere deg umiddelbart. Bruk et minutt på å sjekke vurderinger og advarsler.

Tilbyr tjenesten ikke friggitt innhold?

Går filmen det reklameres for fremdeles på kino, og de tilbyr den før den er tilgjengelig på etablerte strømmeplassformer? Da er det ugler i mosen!

Sammenlign tilbudet med tilbudet til etablerte konkurrenter!

Er tilbudet mye billigere enn tilbudet på andre plattformer? Tilbys et årlig abonnement til en veldig lav pris, eller er tilbudet for godt til å være sant?

DETTE BØR DU KONTROLLERE FØR DU REGISTRERER DEG NR. 2

Inneholder teksten flere feil?

Svindelnettsteder opprettes ofte med generelle maler på forskjellige språk. Skrivefeil eller grammatikkfeil er tegn på et tvilsomt nettsted.

Inneholder nettstedet reklame for pengespill, pornografi eller VPN-tjenester, og vises disse eventuelt i irriterende popup-vinduer?

Tvilsomme tilbud leveres ofte sammen. Lovlige nettsteder benytter seg ikke av overdreven bruk av popup-reklame.

Se etter ledetråder! Finner du et impressum? Finner du vilkår for tjenesten og annen juridisk informasjon på nettstedet?

Svindelnettsteder inneholder ingen kontaktopplysninger, eller publiserer falske adresser eller postboksadresser. De har ingen eller falsk obligatorisk juridisk informasjon.

DETTE BØR DU KONTROLLERE FØR DU REGISTRERER DEG NR. 3

Kan brukere laste opp innhold på nettstedet?

Muligheten for brukere å laste opp innhold som ikke er laget selv indikerer at nettstedet er ulovlig.

Påstår nettstedet at det er lovlig, eller finner du informasjon om hvordan nettstedet kan nås hvis det er blokkert?

Hvis nettstedet blokkeres av Internett-leverandører, inneholder påstander om lovlighet eller lister proxyservere, indikerer det at nettstedet er illegalt.

Blokkeres nettstedet i treff på søkemotorer, eller er det svartelistet på advarselsportaler?

Finn ut om en søkemotor har blokkert siden eller en Internett-watchdog har advart mot det før du registrerer deg!

DETTE BØR DU KONTROLLERE FØR DU REGISTRERER DEG NR. 4

Ser du en kjøp nå-knapp eller lignende på nettstedet? Informerer nettstedet deg om kostnader?

I henhold til europeiske lover, må nettsteder informere kunder om kostnader, og tilby en knapp som kundene må bruke til å inngå en kjøpsavtale.

Er det mulig å ta kontakt med kundestøtten?

Kundestøtten kan ikke nås – eller tilbys ikke på nettstedet i det hele tatt. Hvis ingen svarer på forespørselen din, bør du ikke abonnere!

Bruk kredittkort eller nettbaserte betalingstjenester!

Slik kan du be om en tilbakeføring av det betalte beløpet, eller du har tilgang til betalingstjenestens kundestøtte hvis uhellet skulle være ute. Operatører mottar da også færre personopplysninger om deg.

HAR DU GÅTT I FELLEN? HVA GJØR DU NÅ?

Ikke betal!

Svindlernes fakturaer benytter seg ofte av et aggressivt språk, og hevder å være fra en advokat eller et inkassoselskap. Ikke la deg skremme!

Meld fra til myndigheten som har ansvar for datakriminalitet!

Rapporter erfaringen din til politiet og tjenester for Internett-svartelisting for å advare andre.

Ta kontakt med ditt **lokale ECC-kontor** for informasjon!

Hvis du ikke er sikker på om påstander er legitime eller om nettstedet du nettopp har registrert deg på er svindel, kan du be ditt lokale ECC-kontor om råd.

European
Consumer
Centre
Network

Du finner mer informasjon om **ECC-Net** [her](#).

Du finner mer informasjon om **FAMA** [her](#).

IMPRESSUM

Publiseringsdato **JUNI 2020**

Prosjektleder/forfatter **ECC Austria**

Grafikk **Christina Zettl** / buero41a.at

European Consumer Centre Austria

Mariahilfer Straße 81, A-1060 Wien

www.europakonsument.at

www.facebook.com/europakonsument.at

E-Mail: info@europakonsument.at

Denne publikasjonen betales av EUs
forbrukerprogram (2014–2020).

Co-funded by the
European Union

OPPDRAGET VÅRT Nettverket bestående av 30 europeiske forbrukerråd (Det europeiske forbrukerrådnettet, ECC) informerer forbrukere om rettighetene sine, og lar dem dra nytte av mulighetene som tilbys i det indre markedet.

SLIK INNFIR VI OPPDRAGSMÅLENE VÅRE

ECC-Nets juridiske eksperter hjelper forbrukere med å gratis løse tvister på tvers av grenser ved å tilby sterk juridisk ekspertise.

Nettverket tilbyr en unik oversikt og pålitelig informasjon om forbrukerrettigheter i det indre markedet som kan brukes til å utforme retningslinjer i samarbeid med europeiske og nasjonale interessenter.

Film & Music Austria (FAMA) bidrar med støtte innen innholds- og tekstoversettelser.

ANSVARFRASKRIVELSE

Innholdet i denne publikasjonen representerer kun synspunktene til forfattere og er vedkommendes eneansvar; innholdet gjenspeiler ikke synspunktene til EU-kommisjonen og/eller Consumers, Health, Agriculture and Food Executive Agency (CHAFAEA) eller noe annet EU-organs synspunkter. EU-kommisjonen og Agency påtar seg intet ansvar for bruk som følge av informasjonen i denne.

Ansvar for lenker: Denne informasjonen inneholder lenker til tredjeparters eksterne nettsteder. Den respektive leverandøren eller operatøren av nettstedene er ansvarlig for innholdet på de lenkede nettstedene. De juridiske tilbudene som nevnes er dokumenterte eksempler på store markedsaktører. Nevningen av dem utgjør ingen støtte av produktene/tjenestene som tilbys av disse.
